

คู่มือโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

โครงการยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

กิจกรรมยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง (ข้าว)

1. ความสอดคล้อง

- 1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น แผนแม่บท (03) การเกษตร
 - ประเด็นแผนแม่บท (03) การเกษตร
 - ประเด็นแผนย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร
 - เป้าหมายของแผนย่อย ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น
 - ตัวชี้วัดระดับแผนย่อย ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย
 - แผนแม่บทย่อย

2. หลักการและเหตุผล

ในปีการผลิต 2567/68 กระทรวงพาณิชย์ได้กำหนดความต้องการใช้ข้าว เพื่อการส่งออกและบริโภคในประเทศรวม 29.391 ล้านตันข้าวเปลือก คิดเป็นพื้นที่ 63.62 ล้านไร่ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดเป้าหมายการผลิตข้าว 31.596 ล้านตันข้าวเปลือก คิดเป็นพื้นที่ 68.355 ล้านไร่ มีปริมาณความต้องการใช้และปริมาณผลผลิตเกินความต้องการใช้อยู่ประมาณ 2.21 ล้านตันข้าวเปลือก คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 4.784 ล้านไร่ และการส่งออกข้าวปี 2568/69 มีแนวโน้มลดลงจากปี 2567/68 เนื่องจากการแข่งขันด้านราคาในตลาดโลก ประเทศอินเดียกลับมาส่งออกข้าว สหรัฐอเมริกาเก็บภาษีศุลกากร 19 % ประเทศฟิลิปปินส์ระงับนำเข้าข้าว 60 วัน (เริ่ม 1 ก.ย. 68) และประเทศอินโดนีเซียนำเข้าข้าวลดลง ซึ่งจะส่งผลให้ราคาการรับซื้อข้าวในประเทศตกต่ำ คณะกรรมการบริหารนโยบายข้าวแห่งชาติ (นบข.) ในคราววาระการประชุมเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2568 ได้มีมติมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำแนวทางการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าว ไม่เหมาะสมไปปลูกพืชทดแทนที่ให้มูลค่าสูง เพื่อบริหารจัดการผลผลิต ให้มีปริมาณสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อราคาข้าว ตลอดจนสถานการณ์สภาพอากาศเปลี่ยนแปลงและปัญหาปริมาณน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอในช่วงฤดูแล้ง

กรมส่งเสริมการเกษตรมีบทบาทภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตร ระบบการผลิต และการบริหารจัดการสินค้าเกษตร โดยสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรด้วยการจัดการระบบการผลิตพืชในพื้นที่นาข้าว มีเป้าหมายในการลดรอบพื้นที่เพาะปลูกข้าวฤดูนาปรัง และลดความเสี่ยงผลผลิตสินค้าเกษตรเสียหายจากสภาพอากาศแห้งแล้ง ด้วยการจัดกิจกรรมทางเลือกพืชที่เหมาะสมทดแทน โดยบริหารจัดการการตลาดและการผลิตให้สมดุล จะช่วยลดปริมาณข้าวเปลือกออกสู่ตลาดและลดความเสี่ยงในการทำการเกษตรลงได้ กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปรัง เข้าร่วมโครงการยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ด้วยการจัดทำกระบวนการค้นหาปัญหา

ตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงการส่งถึงมือลูกค้า การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยการใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมให้แก่เกษตรกร โดยมีเป้าประสงค์ที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ผลผลิตต่อไร่เพิ่มมากขึ้น มูลค่าผลผลิตปรับตัวสูงขึ้น รวมทั้งยกระดับรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกร

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตพืชใช้น้ำน้อยหลังการทํานาในฤดูนาปรัง ให้ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด

3.2 เพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตร

3.3 เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างผู้ผลิตกับผู้ประกอบการ

4. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

4.1 เกษตรกรผู้ปลูกข้าว จำนวน 30 ราย พื้นที่เป้าหมาย จำนวน 1 อำเภอในจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ อำเภอนาเชือก

5. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

5.1 ส่งเสริมเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตพืชใช้น้ำน้อยหลังการทํานาในฤดูนาปรัง ด้วย climate smart technology ให้ได้ตรงตามความต้องการของตลาด โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

5.1.1 เวทีเรียนรู้การปลูกพืชใช้น้ำน้อย การทำเกษตรที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

โดยการจัดกิจกรรมเวทีเรียนรู้ภาคสนามแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเสริมสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน ดังนี้

1) วิเคราะห์พื้นที่ คน สินค้า ที่มีความเหมาะสมต่อการปลูกพืชใช้น้ำน้อย และตรงตามความต้องการของตลาด

2) จัดทำฐานเรียนรู้การผลิตพืชใช้น้ำน้อย และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHGs) เช่น การไม่เผา การจัดการวัสดุทางการเกษตรอย่างเหมาะสม การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การใช้ระบบน้ำหยด การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) การใช้สารชีวภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุนการใช้สารเคมีในการผลิต การใช้ climate smart technology (10+1) เพื่อการปรับตัวการทำเกษตรที่เท่าทันสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น

3) กิจกรรมการเรียนรู้ เกษตรกรสามารถร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ในฐานต่าง ๆ โดยจัดให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึงแบบเวียนฐาน และ/หรือออกร้านแสดงสินค้า

4) ประเมินผลการเรียนรู้ของเกษตรกร ก่อนและหลังดำเนินกิจกรรมฐานการเรียนรู้ผ่านระบบการประเมินผลออนไลน์ Pre-Test /Post-Test

5.1.2 วัสดุเกษตรสนับสนุนเวทีเรียนรู้การปลูกพืชใช้น้ำน้อย การทำเกษตรที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

เพื่อใช้สาธิต การฝึกปฏิบัติ ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีตามความต้องการของเกษตรกรหรือความจำเป็น เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร เช่น วัสดุบรรจุภัณฑ์ วัสดุสำหรับทำปุ๋ยอินทรีย์ วัสดุสำหรับทำสารชีวภัณฑ์ วัสดุการทำระบบน้ำหยด หรือวัสดุฝึกอบรมอื่น ๆ เป็นต้น

5.1.3 แปลงเรียนรู้ส่งเสริมการทำเกษตรที่เท่าทันสภาพภูมิอากาศ การปลูกพืชใช้น้ำน้อย

1) วิเคราะห์พื้นที่และคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย ดังนี้

โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

(1) เป็นพื้นที่ทำนา

(2) เป็นเกษตรกรทำการเกษตรโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่เผา ใช้น้ำอย่างประหยัด ปลอดภัยต่อสุขภาพ เป็นต้น และขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร

(3) เกษตรกรต้องไม่เป็นผู้มีรายชื่อเผาในพื้นที่เกษตรกรรมของตนเอง

(4) เกษตรกรที่บริหารจัดการพื้นที่ด้วยการปลูกพืชใช้น้ำน้อยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ หรือมีความต้องการเปลี่ยนมาปลูกพืชใช้น้ำน้อย

(5) ควรมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ หรือมีระบบการให้น้ำที่เหมาะสมเพียงพอสำหรับใช้ในการเพาะปลูกพืชใช้น้ำน้อยตลอดฤดูกาลผลิต

(6) เกษตรกรมีองค์ความรู้ สามารถเป็นวิทยากร หรือขยายผลความสำเร็จต่อไปยังเกษตรกรรายอื่นในพื้นที่ใกล้เคียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้แอปพลิเคชันเพื่อการเกษตรสำหรับให้คำแนะนำการใช้น้ำที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช ติดตามสถานการณ์ภัยแล้ง การคาดการณ์สภาพอากาศ การเก็บตัวอย่างดิน ตรวจวิเคราะห์ดินแบบง่าย ใช้น้ำอย่างประหยัดตามค่าวิเคราะห์ดิน และรู้ปริมาณการใช้น้ำของพืชในแปลง เลือกใช้วิธีการให้น้ำพืชที่เหมาะสมได้ อย่างน้อยคนละ 1 เรื่อง

(7) เกษตรกรต้องปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรปลูกพืชหมุนเวียนใช้น้ำน้อยตามพื้นที่เพาะปลูกจริง

2) ดำเนินการจัดทำแปลงเรียนรู้ส่งเสริมการทำเกษตรที่เท่าทันสภาพภูมิอากาศ การปลูกพืชใช้น้ำน้อย ด้วย climate smart technology เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชใช้น้ำน้อย โดยดำเนินการสาธิตการปลูกในแปลงจริง ครอบคลุมตั้งแต่การเตรียมแปลง การจัดการดิน และน้ำ การปลูก การดูแลรักษา โรคแมลงศัตรูพืช การเก็บเกี่ยว ตลอดจนการบริหารจัดการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร ดังนี้

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ สสำรวจ วิเคราะห์ และจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่เป้าหมายในด้านปัจจัยการผลิต เช่น สภาพดิน น้ำ ความเหมาะสมต่อการปลูกพืชหมุนเวียนใช้น้ำน้อย ประเมินศักยภาพและความพร้อมของพื้นที่ในการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตหลังฤดูนาปรัง วางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำในพื้นที่ และให้คำปรึกษาในการเตรียมแปลง การปลูก การดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยว

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ สนับสนุนปัจจัยการผลิตแปลงเรียนรู้ส่งเสริมการทำเกษตรที่เท่าทันสภาพภูมิอากาศ การปลูกพืชใช้น้ำน้อย ด้วย climate smart technology บนพื้นที่อย่างน้อย 1 ไร่ เช่น การใช้น้ำตามค่าวิเคราะห์ดิน สนับสนุนเมล็ดพันธุ์คุณภาพดี การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน

สนับสนุนปัจจัยการผลิตพื้นฐาน ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ดี ปุ๋ยเคมี สารชีวภัณฑ์ ปุ๋ยอินทรีย์ ปูนขาว วัสดุปรับปรุงดิน และอุปกรณ์ให้น้ำและ/หรือส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เช่น ระบบน้ำหยด พลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและลดต้นทุนการผลิต

(3) เกษตรกรสามารถรวมกลุ่มโดยให้มีพื้นที่ (ไร่) ในการจัดทำแปลงเรียนรู้เท่ากับหรือมากกว่าจำนวนเกษตรกร

(4) ส่งเสริมการเรียนรู้จากจุดทำแปลงเรียนรู้ส่งเสริมการทำเกษตรที่เท่าทันสภาพภูมิอากาศ การปลูกพืชใช้น้ำน้อย เพื่อใช้เป็นจุดเรียนรู้และศึกษาดูงานแก่เกษตรกรที่สนใจ

(5) วิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนการผลิต ผลผลิต รายได้ ของข้าวนาปี ข้าวนาปรัง และพืชใช้น้ำน้อย

หมายเหตุ : 1. สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ดำเนินการกำกับ ควบคุม และตรวจสอบการบันทึกข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมแปลงเรียนรู้ส่งเสริมการทำเกษตรที่เท่าทันสภาพภูมิอากาศ การปลูกพืชใช้น้ำน้อย (ภาคผนวก 1 และภาคผนวก 2) ภายในวันที่ 30 พฤษภาคม 2569

2. สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ดำเนินการสรุปผลการดำเนินงานแปลงเรียนรู้ส่งเสริมการทำเกษตรที่เท่าทันสภาพภูมิอากาศ การปลูกพืชใช้น้ำน้อย ภายใต้โครงการยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (ภาคผนวก 3) ส่งกลุ่มส่งเสริมระบบการผลิตข้าว สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตรทราบ ในรูปแบบไฟล์ข้อมูลที่บันทึกเป็น Word, Excel และ PDF ทาง E-mail : Agriman34@gmail.com ภายในวันที่ 30 กรกฎาคม 2569

3. เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นตามแผนปฏิบัติงานกิจกรรม/โครงการแล้วให้หน่วยงานผู้ปฏิบัติ รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณในระบบ e-Project กรมส่งเสริมการเกษตรทันที

5.2 การเชื่อมโยงตลาดสินค้าพืชใช้น้ำน้อย

5.2.1 สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ดำเนินการจัดกิจกรรมเชื่อมโยงการตลาดระหว่างเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรและผู้ประกอบการภาคเอกชน ดังนี้

1) รวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชใช้น้ำน้อยเพื่อร่วมกันวางแผนการผลิตและการตลาดร่วมกับผู้ประกอบการ/พ่อค้าคนกลาง ในระดับพื้นที่และ/หรือพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง

2) จัดหาผู้ประกอบการ/พ่อค้าคนกลาง ในระดับพื้นที่และ/หรือพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงเพื่อรับซื้อผลผลิตสินค้าพืชใช้น้ำน้อย

3) จัดทำเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ประกอบการและเกษตรกร เกี่ยวกับสถานการณ์การผลิต การตลาด และปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ รวมถึงแนวทางการรับซื้อผลผลิต

4) สรุปผลการจัดทำเวทีฯ

5.3 บริหารจัดการโครงการ ติดตามงาน

5.3.1 ส่วนกลาง ติดตาม นิเทศ สรุป ประเมินผล จัดทำรายงานและให้คำแนะนำการดำเนินงานให้แก่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ

5.3.2 สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ดำเนินการติดตามงานและประเมินผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) เก็บข้อมูลผลผลิต ต้นทุน รายได้ และพฤติกรรมการผลิตของเกษตรกรทั้งก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการเพื่อใช้ประเมินผลการดำเนินงาน การจัดทำเวทียุทธศาสตร์ และวิเคราะห์ศักยภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการทำการเกษตรที่เท่าทันสภาพภูมิอากาศ การปลูกพืชใช้น้ำน้อย ด้วย climate smart technology

2) สรุปบทเรียน แนวทางการขยายผล และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2568 - กันยายน 2569

7. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี 2568			ปี 2569								
	ต.ค. 68	พ.ย. 68	ธ.ค. 68	ม.ค. 69	ก.พ. 69	มี.ค. 69	เม.ย. 69	พ.ค. 69	มิ.ย. 69	ก.ค. 69	ส.ค. 69	ก.ย. 69
1. เวทีเรียนรู้การปลูกพืชใช้น้ำน้อย การทำเกษตรที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	←		→									
2. สนับสนุนเวทีเรียนรู้การปลูกพืชใช้น้ำน้อย การทำเกษตรที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	←		→									
3. แปลงเรียนรู้ส่งเสริมการทำเกษตรที่เท่าทันสภาพภูมิอากาศ การปลูกพืชใช้น้ำน้อย		←		→								
4. การเชื่อมโยงตลาดสินค้าพืชใช้น้ำน้อย	←		→									

8. งบประมาณ

8.1 ส่งเสริมเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตพืชใช้น้ำน้อยหลังการดำเนินงานในฤดูนาปรัง ด้วย climate smart technology ให้ได้ตรงตามความต้องการของตลาด โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

8.1.1 เวทีเรียนรู้การปลูกพืชใช้น้ำน้อย การทำเกษตรที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

ที่	พื้นที่ดำเนินการ	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน เบิกจ่าย
		เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)		
1	อำเภอเน่าเชือก	30	30	10,650	อำเภอ
รวม		30	30	10,650	

งบประมาณ 10,650 บาท (หนึ่งหมื่นหกร้อยห้าสิบบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

- ค่าอาหารเกษตรกร จำนวน 30 ราย ๆ ละ 1 มื้อ ๆ ละ 100 บาท เป็นเงิน 3,000 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร จำนวน 30 ราย ๆ ละ 2 มื้อ ๆ ละ 35 บาท เป็นเงิน 2,100 บาท
- ค่าวัสดุในการจัดกิจกรรมเวทีเรียนรู้การปลูกพืชใช้น้ำน้อย เช่น ป้าย กระดาษ เอกสาร สนับสนุน หรือวัสดุอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมฯ เป็นเงิน 5,550 บาท

รวมเป็นเงิน 10,650 บาท (หนึ่งหมื่นหกร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

8.1.2 วัสดุเกษตรกรสนับสนุนเวทีเรียนรู้การปลูกพืชใช้น้ำน้อย การทำเกษตรที่เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

ที่	พื้นที่ดำเนินการ	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน เบิกจ่าย
		เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)		
1	อำเภอเน่าเชือก	30	30	6,000	อำเภอ
รวม		30	30	6,000	

งบประมาณ 6,000 บาท (หกพันบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

- ค่าวัสดุเพื่อใช้สาธิต การฝึกปฏิบัติ ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีตามความต้องการของเกษตรกรหรือความจำเป็น เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร เช่น วัสดุบรรจุภัณฑ์ วัสดุสำหรับทำปุ๋ยอินทรีย์ วัสดุสำหรับทำสารชีวภัณฑ์ วัสดุการทำระบบน้ำหยด หรือวัสดุฝึกอบรมอื่น ๆ เป็นต้น

รวมเป็นเงิน 6,000 บาท (หกพันบาทถ้วน)

8.1.3 แพลงเรียนรู้ส่งเสริมการทำเกษตรที่เท่าทันสภาพภูมิอากาศ การปลูกพืชใช้น้ำน้อย

ที่	พื้นที่ดำเนินการ	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน เบิกจ่าย
		เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)		
1	อำเภอเน่าเชือก	30	30	30,000	อำเภอ
รวม		30	30	30,000	

งบประมาณ 30,000 บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

- ค่าสนับสนุนการจัดทำแปลงเรียนรู้ส่งเสริมการทำเกษตรที่เท่าทันสภาพภูมิอากาศ การปลูกพืชใช้น้ำน้อย ด้วย climate smart technology เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชใช้น้ำน้อย โดยดำเนินการปลูกในแปลงจริง ครอบคลุมตั้งแต่การเตรียมแปลง การจัดการดินและน้ำ

การปลูก การดูแลรักษา โรคแมลงศัตรูพืช การเก็บเกี่ยว ตลอดจนการบริหารจัดการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร เป็นต้น ซึ่งเกษตรกรเป้าหมายทุกรายต้องได้รับการสนับสนุนข้างต้นอย่างน้อย 1 เรื่อง

รวมเป็นเงิน 30,000 บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

8.2 การเชื่อมโยงตลาดสินค้าพืชใช้น้ำน้อย ดังนี้

8.2.1 ดำเนินการจัดกิจกรรมเชื่อมโยงการตลาดระหว่างเกษตรกร ที่ผลิตสินค้าเกษตรและผู้ประกอบการภาคเอกชน

ที่	พื้นที่ดำเนินการ	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน เบิกจ่าย
		เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)		
1	อำเภอเนนาเชือก	30	30	10,650	อำเภอ
รวม		30	30	10,650	

งบประมาณ 10,650 บาท (หนึ่งหมื่นหกร้อยห้าสิบบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

- ค่าอาหารเกษตรกร จำนวน 30 ราย ๆ ละ 1 มื้อ ๆ ละ 100 บาท เป็นเงิน 3,000 บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร จำนวน 30 ราย ๆ ละ 2 มื้อ ๆ ละ 35 บาท เป็น

เงิน 2,100 บาท

- ค่าวัสดุในการจัดกิจกรรมการเชื่อมโยงตลาดสินค้าพืชใช้น้ำน้อยฯ เช่น ป้าย กระจดาช เอกสารสนับสนุน หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมฯ เป็นเงิน 5,550 บาท

รวมเป็นเงิน 10,650 บาท (หนึ่งหมื่นหกร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

9. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

9.1 ผลผลิต (output)

1) เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตทางการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาดไม่น้อยกว่า 30 ราย

2) เกษตรกรสามารถปรับเพิ่มผลผลิตทางการผลิตสินค้าเกษตรได้

9.2 ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรร้อยละ 80 สามารถนำความรู้เรื่องการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มผลผลิตทางการผลิตสินค้าเกษตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9.3 ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าได้รับการพัฒนาศักยภาพในการผลิตสินค้าไม่น้อยกว่า 30 ราย

เชิงคุณภาพ -

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด รวมทั้งสามารถบริหารจัดการการผลิตและการตลาด ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปลูกพืชใช้น้ำน้อยและสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรได้

3. กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์ เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 30 ราย

11. การติดตามและประเมินผลโครงการ

1. ประเมินผลการพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกร: ผู้เข้าร่วมโครงการต้องผ่านการประเมิน Post - test ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

2. ประเมินผลการดำเนินงานผ่าน: ด้วยระบบ E-project เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ

3. ประเมินผลการนำความรู้ไปปฏิบัติของเกษตรกร: ด้วยระบบ RBM

12. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรจังหวัดมหาสารคาม

นายสมพร นามพิลา เกษตรจังหวัดมหาสารคาม ที่ปรึกษา

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

นางสาวฐิติตาภรณ์ ซาลี

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

นางสาวศตพร หาญชนะ

ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โทรศัพท์ 0 4377 7137

E-mail: mahasarakham207@gmail.com

Pre-test

Post-test

แบบจัดเก็บข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อระดับประสิทธิภาพ

ประสิทธิผลกระบวนการเรียนรู้ของเกษตรกร

ภายใต้โครงการยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

คำชี้แจง แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยฯ นี้จัดทำขึ้น เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ประกอบด้วย 7 ตอน ขอให้ผู้ตอบแบบประเมินตอบให้ครบทั้ง 7 ตอน เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ต่อไป

โดยดำเนินการเก็บโดย Google Forms : <https://forms.gle/rXLDyRFLA3HZHYJf8>

บุคคลเป้าหมายในการจัดเก็บข้อมูลฯ คือ เวทีรณรงค์สร้างการรับรู้และการเรียนรู้การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Day) และแปลงเรียนรู้ส่งเสริมการทำเกษตรที่เท่าทันสภาพภูมิอากาศ การปลูกพืชใช้น้ำน้อย

1. ข้อมูลพื้นฐานเกษตรกร

1.1 จังหวัด

1.2 อำเภอ

1.3 ท่านเข้าร่วมกิจกรรมใด

เวทีรณรงค์สร้างการรับรู้และการเรียนรู้การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Day) และแปลงเรียนรู้การบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมปลูกพืชใช้น้ำน้อย

1.4 เพศ

หญิง

ชาย

LGBTQIA+

ไม่ระบุเพศ

1.5 อายุ

น้อยกว่า 20 ปี

21-30 ปี

31-40 ปี

41-50 ปี

51-60 ปี

มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป

1.6 การศึกษา

ไม่ได้ศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย

ปวช.

ปวส./อนุปริญญา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

1.7 จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร(ทั้งหมด) (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ที่ตนเอง

.....ไร่.....งาน

ที่เช่า

.....ไร่.....งาน

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....ไร่.....งาน

1.8 ประสบการณ์การทำเกษตร (เพาะปลูกพืช)

- น้อยกว่า 1 ปี
- 1-5 ปี
- 5-10 ปี
- 10-20 ปี
- 20-30 ปี
- 30-40 ปี
- มากกว่า 40 ปี ขึ้นไป

1.9 แหล่งเงินทุน (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ของตนเอง
- ฌ.ก.ส.
- ธนาคารออมสิน
- กองทุนเงินล้าน/หมู่บ้าน/ชุมชน
- สหกรณ์การเกษตร
- ธนาคาร อื่นๆ
- สถาบันการเงิน อื่นๆ
- อื่นๆ (ระบุ).....

2.0 ประเภทเกษตรกร (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เกษตรกรรายย่อย
- Smart Farmer
- Young Smart Farmer
- สมาชิกศดปช.
- สมาชิกศจช.
- สมาชิกทช.
- ศพก.
- กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร
- กลุ่มแปลงใหญ่
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
- สมาชิกตลาดเกษตรกร
- อกม./เกษตรหมู่บ้าน
- อื่นๆ (ระบุ).....

2. การทำการเกษตร

2.1 พืชหลัก (เลือก 1 ชนิด) โปรตระบุพื้นที่พืชหลัก ในข้อ 2.2

- ข้าว
- อ้อย
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
- มันสำปะหลัง
- ไม้ผล
- ไม้ยืนต้น
- อื่นๆ(โปรดระบุ)

2.2 ระบุพื้นที่ ตัวอย่าง ไร่/งาน = 2/3 (ใส่เฉพาะตัวเลข)

.....

2.3 การจัดการพื้นที่และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต (ถ้าเลือก เผา ข้ามไปตอบข้อ 2.5)

- เผา
- ไม่เผา

2.4 ไม่เผาแล้วทำอะไร (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไถกลบ
- ปล่อย่าง
- เลี้ยงสัตว์
- ทำปุ๋ยหมัก
- อัดฟางก้อน
- คลุมดิน/แปลงผัก
- วัสดุเหลือใช้ เช่น กระจาดฟางข้าว ฯลฯ
- ปลูกพืชหลังนา
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

2.4.1 ปลุกพืชหลังนา โปรตระกูลชนิดพืชที่ปลูก เช่น พริกชี้ฟ้า แตงกวา ข้าวโพดหวาน มะเขือเทศ

2.5 การตรวจวิเคราะห์ดิน (พืชหลัก) รอบการผลิตปี 2567/2568

ถ้าเลือก ไม่ตรวจวิเคราะห์ดิน ข้ามไปตอบข้อ 2.6

- ไม่เคยตรวจวิเคราะห์ดิน
- ตรวจสอบด้วยชุด NPK และ pH ในดินแบบรวดเร็ว
- ตรวจสอบโดยห้องปฏิบัติการตรวจดิน

2.5.1 ผลการตรวจวิเคราะห์ไนโตรเจน (N) ในข้อ 2.5

- สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ ต่ำกว่า

1) ผลการตรวจวิเคราะห์ไนโตรเจน (N) โดยห้องปฏิบัติการตรวจดิน (ถ้ามี)

2.5.2 ผลการตรวจวิเคราะห์ฟอสฟอรัส (P) ในข้อ 2.5

- สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ ต่ำกว่า

1) ผลการตรวจวิเคราะห์ฟอสฟอรัส (P) โดยห้องปฏิบัติการตรวจดิน (ถ้ามี)

2.5.3 ผลการตรวจวิเคราะห์โพแทสเซียม (K) ในข้อ 2.5

- สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ ต่ำกว่า

1) ผลการตรวจวิเคราะห์โพแทสเซียม (K) โดยห้องปฏิบัติการตรวจดิน (ถ้ามี)

2.6 ปุ๋ยที่ใช้ในการเกษตร (หลังการวิเคราะห์ดิน)

2.6.1 สูตรปุ๋ย/อัตราที่ใช้ กก./ไร่ (ใส่เฉพาะตัวเลข เช่น 46-0-0/25)

2.6.2 สูตรปุ๋ย/อัตราที่ใช้ กก./ไร่ (ใส่เฉพาะตัวเลข เช่น 46-0-0/25)

2.6.3 สูตรปุ๋ย/อัตราที่ใช้ กก./ไร่ (ใส่เฉพาะตัวเลข เช่น 46-0-0/25)

2.6.4 สูตรปุ๋ย/อัตราที่ใช้ กก./ไร่ (ใส่เฉพาะตัวเลข เช่น 46-0-0/25)

2.7 ระบบการให้น้ำทางการเกษตร (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- สายยางรดน้ำ ระบบมินิสปริงเกอร์
- ระบบน้ำพุ่ง ระบบน้ำแบบสปริงเกอร์
- ระบบน้ำหยด ไม่มีระบบน้ำ
- ระบบปล่อยน้ำทางผิวดิน อื่นๆ.....

3. พฤติกรรม

ประเด็น/ด้าน	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
3.1 ทักษะคติของท่านต่อการจัดการพื้นที่และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร					
ท่านคิดว่ามีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร					
ท่านคิดว่าการจัดการพื้นที่หลังการเก็บเกี่ยว ที่ดี มีผลต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน และพืช					
ท่านคิดว่าการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในพื้นที่ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมในชุมชน ทำให้เกิด PM 2.5 เพิ่มขึ้น					
ท่านคิดว่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ช่วยลดต้นทุนการผลิตและสร้างรายได้เพิ่มให้แก่ท่าน					
ท่านคิดว่าการปลูกพืชใช้น้ำน้อยหลังการทำนา สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น					
ท่านคิดว่าการปลูกพืชใช้น้ำน้อยหลังการทำนา เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ในดิน					
ท่านคิดว่าการปลูกไม้ผลไม่ยืนต้นร่วมกับพืชล้มลุก เช่น พืชตระกูลถั่ว พืชผัก					
ท่านคิดว่าการปลูกไม้ผลไม่ยืนต้นร่วมกับพืชล้มลุก ช่วยลดการเผาในพื้นที่เกษตร ลด PM 2.5					
ท่านคิดว่าการการใช้จุลินทรีย์ย่อยสลายต่อซังฟางข้าว ช่วยลดต้นทุนการทำนา					
ท่านคิดว่าการการใช้จุลินทรีย์ย่อยสลายต่อซังฟางข้าว ลดการเผาต่อซังฟางข้าวได้					
3.2 ความต้องการของท่านต่อการจัดการพื้นที่และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร					
ท่านต้องการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (เช่น ไม่เผา, ใช้น้ำตามค่าวิเคราะห์ดิน, ปลูกพืชใช้น้ำน้อย ฯลฯ)					
ท่านต้องการมีองค์ความรู้ในเรื่องใดบ้าง					
1) เรื่อง การจัดการวัสดุเหลือใช้					
(1) อัดฟางก้อน					
(2) ไถกลบ					

(3) ปุ่มหมัก					
(4) ปลุกเห็ดฟาง					
(5) การย่อยสลายด้วยจุลินทรีย์					
(6) สร้างมูลค่าเพิ่ม					
(6.1) ผลลัพธ์ที่เกิดจากการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โปรตรระบุ.....					
2) เรื่อง การจัดการพื้นที่ในการปลูกพืช					
(1) การปลูกพืชใช้น้ำน้อย					
(2) การเลือกชนิดที่เหมาะสม					
(3) การจัดการศัตรูพืช					
(4) การเชื่อมโยงการตลาด/ราคาสินค้า					
(5) การจัดการน้ำในแปลงปลูก					
(6) ปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น และพืชล้มลุก					
(7) ความรู้ในการจัดการพื้นที่อื่นๆ					
(7.1) ความรู้ในการจัดการพื้นที่อื่นๆ โปรตรระบุ.....					
3.3 ความคาดหวังของท่านต่อการจัดการพื้นที่และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร					
ท่านคาดว่าจะจัดการพื้นที่และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรด้วยวิธีการใด					
ท่านคาดว่าจะจัดการพื้นที่และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรด้วยวิธีใช้จุลินทรีย์ย่อยสลายต่อซังฟางข้าว					
ท่านคาดว่าจะชุมชนของท่านจะปลอดการเผา และลด PM 2.5 ลงได้					
ท่านคาดว่าจะมีรายได้จากการปลูกพืชใช้พื้นที่ใช้น้ำน้อยทดแทนการทำนาปรัง					
ท่านคาดว่าจะมีรายได้จากการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร					
ท่านคาดว่าจะมีรายได้จากการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น ร่วมกับพืชล้มลุก เช่น พืชตระกูลถั่ว พืชผัก					
ท่านคาดว่าจะการปลูกไม้ผลไม้ยืนร่วมกับพืชล้มลุกจะทำให้ท่านไม่เผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร					

4. การเรียนรู้

ประเด็น/ด้าน	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
4.1 ท่านเปิดรับองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรจากสื่อช่องทางใดบ้าง					
หนังสือพิมพ์/วารสาร					
วิทยุ					
โทรทัศน์					
หออกระจายข่าวหมู่บ้าน					
เว็บไซต์					
Youtube					
Facebook					
TikTok					
ผู้นำชุมชน					
เพื่อนบ้าน					
เจ้าหน้าที่ภาครัฐ					
เจ้าหน้าที่ภาคเอกชน					

5. สังคม

ประเด็น/ด้าน	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
5.1 ท่านคิดว่ากลุ่มที่เข้มแข็งจะต้องมีองค์ประกอบ					
ความสำคัญของการรวมกลุ่ม					
ประโยชน์การรวมกลุ่ม					
ความพร้อมการจัดตั้งกลุ่ม					
การสร้างความเข้มแข็ง					
5.2 ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมต่อไปนี้อย่างไร					
การเป็นสมาชิก					
การเข้าร่วมประชุม					
การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ					
การเป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งต่างๆ					

6. เศรษฐกิจ

6.1 ด้านช่องทางการตลาด (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ บริษัท/โรงงาน	☐ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ (ฟาง ฯลฯ)
☐ สหกรณ์การเกษตร	☐ แปลงการเกษตร (ฟาง ฯลฯ)
☐ พ่อค้า/แม่ค้าคนกลาง	☐ ตลาดออนไลน์
☐ จุดรับซื้อผลผลิตในพื้นที่	☐ ตลาดเกษตรกร
☐ ตลาดค้าส่ง เช่น ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง	☐ Modern Trade
☐ ร้านค้าในชุมชน	☐ ตลาดต่างประเทศ
☐ ขายด้วยตนเอง หน้าสวน หรือแปลง	☐ อื่นๆ

6.2 ด้านรูปแบบการซื้อขาย แบบมีข้อตกลง (ถ้ามี)

- MOU
- เกษตรพันธสัญญา (contract farming)

6.3 ระบุผู้รับซื้อ /ผลผลิต เช่น แม็คโคร/แตงกวา, ฟาร์มโคนมโชคชัย/ฟางข้าว ข้อ 6.1 และ 6.2

.....

6.4 รายได้ภาคการเกษตรใน 1 ปีการผลิต (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ระบุชนิดพืช เช่น ข้าว แตงกวา พริก

6.4.1 ชนิดพืชที่ 1

- 1) ต้นทุน(บาท/ไร่)
- 2) รายได้ (บาท/ไร่)
- 3) ราคาขาย(บาท/กก.).....
- 4) ผลผลิต(กก./ไร่)

6.4.2 ชนิดพืชที่ 2

- 1) ต้นทุน(บาท/ไร่)
- 2) รายได้ (บาท/ไร่)
- 3) ราคาขาย(บาท/กก.).....
- 4) ผลผลิต(กก./ไร่)

6.4.3 ชนิดพืชที่ 3

- 1) ต้นทุน(บาท/ไร่)
- 2) รายได้ (บาท/ไร่)
- 3) ราคาขาย(บาท/กก.).....
- 4) ผลผลิต(กก./ไร่)

6.5 รายได้จากการจัดการวัสดุเหลือใช้

- ไม่มีรายได้
- ฟางอัดก้อน
- ใบอ้อย
- ต้นข้าวโพด
- วัสดุเหลือใช้ (ต้นหรือกิ่งไม้ผล/กาแพ/ยางพารา)
- อื่นๆ โปรดระบุ

- 1) ต้นทุนการจัดการวัสดุเหลือใช้ เช่น ค่าอัดฟาง ใบอ้อย หรือต้นข้าวโพด วัสดุเหลือใช้ (บาท/ไร่)
.....
- 2) ราคาขาย เช่น ฟางข้าว 10 ก้อน/บาท
- 3) ปริมาณ เช่น จำนวนก้อน 10 ก้อน/ไร่
- 4) รายได้จากการขาย (บาท/ไร่)

7. สิ่งแวดล้อม

7.1 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

- นอกเขตชลประทาน
 - ในเขตชลประทาน
- 7.1.1 ประเภทของแหล่งน้ำ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ไม่มีแหล่งน้ำ
 - แหล่งน้ำสาธารณะ
 - แหล่งน้ำของตนเอง
 - อื่นๆ
- 7.1.2 ลักษณะของแหล่งน้ำ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
- บ่อน้ำตื้น
 - บ่อบาดาล
 - สระน้ำ
 - อื่นๆ
 - อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7.2 สภาพอากาศ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้น
- ปริมาณน้ำฝนลดลง
- แห้งแล้ง
- น้ำท่วม
- อุณหภูมิสูงขึ้น
- อุณหภูมิต่ำ
- พายุฤดูร้อน
- พายุลูกเห็บ
- ฤดูกาลเปลี่ยนแปลง
- แดดร้อนจัด
- ไม่มี
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

7.3 มลภาวะอากาศ/น้ำ/ดิน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- กลิ่นเหม็น
- คิว้นพิษ/เครื่องจักรกล/โรงงานอุตสาหกรรม
- ละอองสารเคมีกำจัดศัตรูพืช
- ฝงกลบขยะมูลฝอย
- PM. 2.5 /ฝุ่นละออง
- น้ำเสีย
- คุณภาพน้ำ (กรด-ด่าง-กร่อย-เค็ม)
- ฝนกรด
- ดินที่ปนเปื้อนสารเคมีหรือสารพิษต่างๆ เช่น โลหะหนัก ตะกั่ว
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....